

Met Kerst vieren wij dat Jezus als Heiland op aarde kwam. Hij kwam om te redden, te verlossen en te verzoenen. Daarnaast heeft Kerst alles te maken met het verlangen naar vrede, de toestand waar rust en harmonie het leven bepalen. Daar zijn mens en dier, ja alles, met elkaar in balans. Nu het jaar het einde nadert, ervaren wij om ons heen naast veel moois ook een opeenvolging van wreedheid, rampspoed en ellende. De omvang en impact zijn zodanig, dat je de moed haast zou verliezen. Hoe moet het verder op deze aarde? Voelt het überhaupt nog goed om anno 2023 Kerst te vieren?

Even terug naar het begin van de vorige eeuw. Albert Einstein voorzag dat zijn revolutionaire inzichten in de natuurwetenschap ook een gevaar inhielden en hij worstelde met die mogelijkheid. Om daarover van gedachten te wisselen wendde hij zich uiteindelijk in een briefwisseling (1932) tot de beroemde psycholoog en denker Sigmund Freud. De wereld van de rede en de drift ontmoetten elkaar. Diens antwoord gaf weinig reden tot hoop. In zijn analyse kwam Freud tot de conclusie dat de ontwikkeling van “de beschaving” niet anders kan eindigen dan in chaos en destructie. Zijn het die vrees en die verwachting, wat wij zien?

Wat verder terug in de tijd: ongeveer driehonderd jaar voor onze jaartelling was er ook iemand die zich afvroeg wat het hoe en waarom was achter alle moois, maar vooral ook achter alle kwaad in de wereld. Is er bijvoorbeeld een groter plan of is het toeval dat allesbepalend is? Kan het zijn dat beide gelijktijdig waar zijn? Wanneer je als individu geen controle meer hebt over de gebeurtenissen, wat is dan de zin van alle inspanning? Waarom zou je je nog druk maken? Die man heet “prediker” en zijn overpeinzingen staan in de Bijbel.

Prediker schreef een gedicht dat nu bekend staat als “Prediker 3 vers één tot acht”. Het bestaat uit veertien paren van tegenstellingen en die samen de feitelijkheid van het leven beschrijven. Hij noemt ze “tijden”. De verscheidenheid werkt al verwarrend, maar ook ontbreekt een logische rangschikking in wat hij opsomt. Aan het slot komt hij tot de conclusie dat de wereld niet maakbaar is, de tijden komen en gaan. Een diepere bedoeling (van God) blijft voor hem ondoorgrondelijk.

Die vergeefse poging om God te doorgronden en gebeurtenissen te verklaren heeft bij Prediker niet geleid tot teleurstelling of ontgoocheling. In plaats daarvan aanvaardt hij een “niet-weten”. Voor Prediker is dit grote "niet-weten" het enig juiste en complete antwoord. Het ontzag voor zijn Heer groeit juist daardoor. Hij volhardt in zijn vertrouwen op God en bij hem gaat dat hand in hand met geloof in Hem.

Prediker adviseert om dan maar te genieten van de "goede tijden" en ook om het goede na te streven. Doorgaan met eten en drinken. Dus heel basaal een "Carpe Diem.” Bij hem stopt het “pluk de dag” echter niet bij louter plezier te hebben. Geniet van het unieke en de waarde van ieder moment in het leven, maar streef niet naar zaken als bijvoorbeeld macht, prestige, populariteit of rijkdom. Die zijn niet meer dan lucht, leegte en ijdelheid.

Het vredige paradijs, dat eindigde met een breuk tussen God en de mens, ligt zichtbaar achter ons. Met het zenden van Zijn zoon reikt God "de mens" echter de hand. Eerder bood Hij Adam "levensadem" aan. Michelangelo verbeeldde deze handeling tijdloos mooi in zijn fresco op het plafond van de Sixtijnse Kapel. Maar nu kwam Jezus en Hij kwam met een opdracht. Drie jaren lang onderwees Hij, ging Hij ons voor op de weg naar de vrede van het paradijs. Jezus predikte naastenliefde. Ook gaf Hij ruim veertig voorbeelden zoals “de barmhartige Samaritaan”, “de verloren zoon”, en “het mosterdzaadje”. De zoon van God kwam op aarde om de band tussen God en de mens te herstellen, de breuk te helen. Om perspectief te bieden.

Jezus voltooide zijn opdracht. In Johannes 14 vers 27 zegt Hij bij zijn afscheid: “Ik laat jullie vrede na, mijn vrede geef ik jullie, zoals de wereld die niet geven kan. Maak je niet ongerust en verlies de moed niet.” Dát is de boodschap van Kerst anno 2023: Jezus biedt ons de vrede van God. Ondanks alles: Kerst mogen wij vieren, moeten wij vieren.

Een gedicht van Toon Hermans:

“ MYSTERIE

Heer,
Wat moet ik doen?
Het mysterie van een eeuwige God
gaat mijn verstand te boven.
Ik kan er geen zinnig woord
over zeggen.
Wie kan dat wel?
Ik houd mij vast
aan de man van Nazareth
die in Zijn onbaatzuchtige liefde
door Zijn woord
door Zijn leven
en door Zijn lijden voor ons
de bedoelingen van een eeuwige God
gestalte heeft gegeven. ”

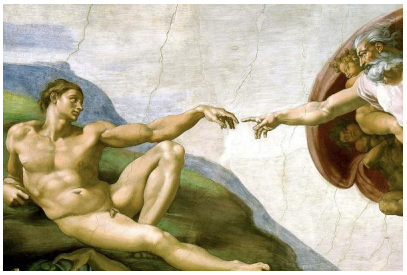
Naschrift:
Tijdens een reis door Japan noteerde Einstein in 1922: “Een stil, bescheiden leven geeft meer geluk dan het streven naar succes, onder voortdurende onrust.”

NB: Tik op de tekst van dit artikel indien onderaan niet extra afbeeldingen zichtbaar zijn.

Dit artikel is een publicatie van de redactiie
van Actueel, gemeenschap Haarlem.
Bijdrage door: H. de Vries.

15. november 2023

IK ZAL ER ZIJN

Dit is een feest in de hemel, als jij op Gods uitnodiging ingaat!

Mees Salomé
LIEF
POPPY
CLASS OF '23
JEZUS
geeft vrede

Jezus
geeft
vrede